

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Ekim 2024

Emre Aylar

aylare@tskb.com.tr

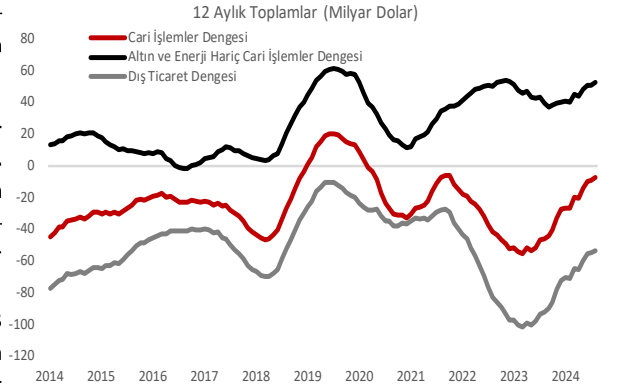
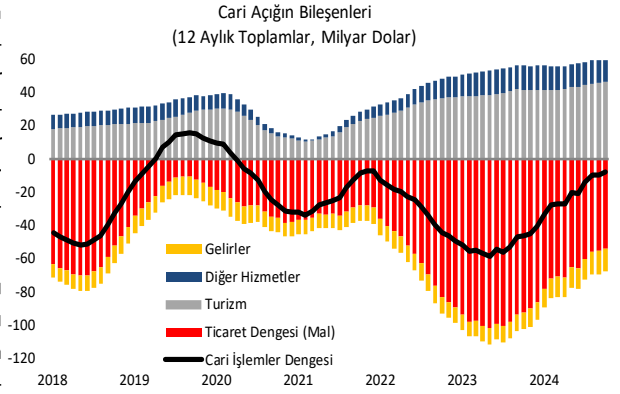
TSKB Ekonomik Araştırmalar

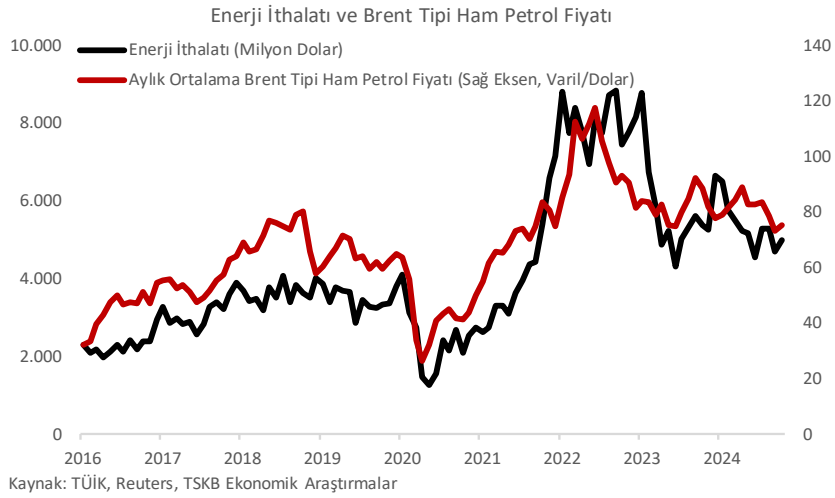
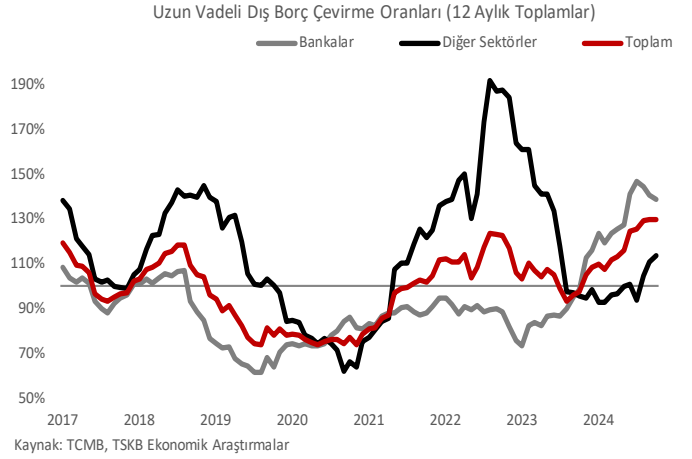
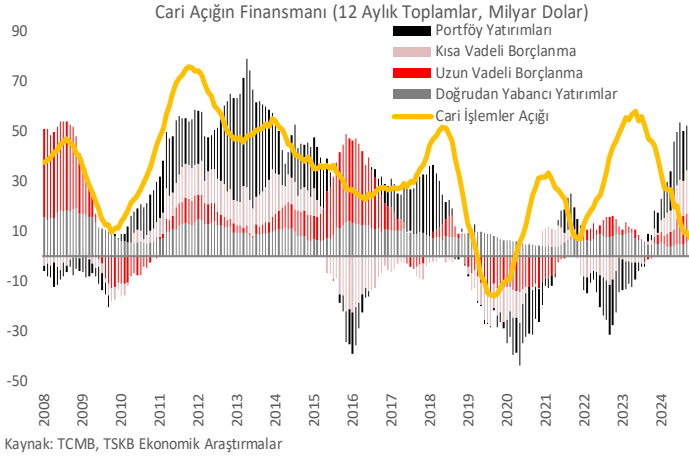
Ekim'de cari işlemler hesabı yavaşlayarak da olsa fazla vermeyi sürdürdü. 2023'ün aynı ayında 19 milyon dolar olan cari işlemler fazlası 2024'ün Ekim'inde 1,9 milyar dolara yükseldi. Söz konusu dönemde altın hariç cari fazla 1,3 milyar dolardan 3,5 milyar dolara, enerji hariç cari fazla da 3,7 milyar dolardan 5,6 milyar dolara yükseldi. Bu sonuçlarla, Ekim 2023'te 4,9 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 7,2 milyar dolara çıktı. 12 aylık rakamlar toplam cari açığın Eylül'deki 9,5 milyar dolardan 7,7 milyar dolara indiğini, çekirdek cari fazlanın ise 50,4 milyar dolardan 52,7 milyar dolara yükseldiğini gösterdi.

Dış ticaret ve hizmet dengesindeki iyileşmeler cari dengedeki toparlanmaya katkı yaptı. Ekim 2023'te 5,0 milyar dolar olan ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 2024'ün Ekim'inde 3,5 milyar dolara geriledi. Geçen yıl Ekim'de 6,1 milyar dolar olan hizmet dengesindeki fazla 2024'ün aynı ayında 6,5 milyar dolara çıktı. Seyahat gelirlerindeki artış sürerken, taşımacılık gelirlerindeki toparlanma kesintiye uğradı ve hizmet dengesindeki iyileşmeyi sınırladı. Gelir dengesi kalemlerinde ise sınırlı değişim gözlemlendi. Birincil gelir hesabından çıkış 1,0 milyar dolar ile geçtiğimiz yıl Ekim ayındakine yakın gerçekleşirken, ikincil gelir hesabından geçen yılın aksine 20 milyon dolarlık giriş oldu.

Finansman tarafında, doğrudan yatırımlardaki gerilemeye rağmen, portföy yatırımları ile borçlanmalardaki artışların etkisiyle rezervlerde yükseliş görüldü. Ekim'de yurtdışı yerleşiklerin gayrimenkul alımları kaynaklı giriş 188 milyon dolar olsa da, doğrudan yatırımlar kaleminde nette 204 milyon dolar çıkış gerçekleşti. Yurtdışı yerleşiklerin yurtdışında yaptığı portföy yatırımları bir önceki aya göre hızlanarak 4,9 milyar dolara yükselse de, portföy yatırımlarında 0,6 milyar dolarlık net giriş gerçekleşti. Bu girişte Hazine'nin 25 Eylül tarihinde gerçekleştirdiği eurobond ihraç tutarlarının, 3 Ekim'de hesaplara girmesi de etkili oldu. Uzun vadeli borçlanmalarda nette 74 milyon dolarlık sınırlı bir gerileme gerçekleşse de, kısa vadeli borçlanmalarda nette 6,6 milyar dolarlık artış gözlemlendi. Bankacılık sektöründe uzun vadeli borç çevirme oranı %80,3, reel sektörde %108,3 ve toplamda %93,4 olarak kaydedildi. 12 aylık toplamalarda ise bankacılıkta borç çevirme oranı %138,7, reel sektörde %113,4 ve toplamda %129,4 oldu. Yurtdışı bankaların yurt içindeki mevduatlarında 1,1 milyar dolar artış görüldü. Net hata-noksan kalemindeki 0,2 milyar dolarlık çıkış görüldükçe, resmi rezervler 4,9 milyar dolarlık artış kaydetti.

Ekim verisiyle birlikte, 2024'ün ilk on ayında cari açık 2023'ün aynı dönemine göre 32,8 milyar dolar iyileşerek 3,3 milyar dolara indi. Çekirdek cari işlemler hesabındaki fazla ise 31,2 milyar dolardan 46,0 milyar dolara yükseldi. Ekim'de cari fazla dış ticaret ve hizmet dengesindeki iyileşmeye bağlı gerçekleşti. Finansman tarafında ise pozitif bir seyir görüldü. Yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net satış yaparken, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında net alım gerçekleştirdiler. Bankalar ve reel sektörün borçlanmalarının yanı sıra, Hazine'nin Eylül sonunda yurtdışında ihraç ettiği eurobond tutarları da Ekim ayında hesaplara geçti. Tüm bu gelişmeler ve yurtdışı bankaların mevduatlarında yaşanan artışla birlikte rezervlerde toparlanma görüldü. Kasım ayı öncü verileri dış ticaret açığında görülen genişlemenin etkisiyle cari dengedeki toparlanmanın duraksayabileceğini gösteriyor. Orta vadede ise iç talepteki ivme kaybının ve dış talebin etkisiyle cari açığın ılımlı bir seyir izleyeceğini öngörüyoruz. Rezervlerde artışın sürmesi açısından ise sermaye akımlarının belirleyici olacağını değerlendiriyoruz.

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.